

Sesja wawelska Sejm

Wice-marszałek Schaetzel wycofał swój wniosek Obrady Senatu nie będą zwołane

WARSZAWA, 21.7. Znajdująca się na porządku dziennym posiedzenia Sejmu sprawa samowolnego przeniesienia przez ks. metropolitę Sapiechę szczątków Józefa Piłsudskiego, wzbudziła wielkie zainteresowanie wśród członków izb ustawodawczych.

Od samego rana w kuluarach Sejmu ruch był ożywiony.

Przed południem odbyły się posiedzenia szeregu parlamentarnych grup regionalnych, na których omawiano sprawę wawelską.

Posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godzinie 16,20. Posłowie stawili się bardzo licznie. W ławach rządowych zasiadli członkowie rządu z p. premierem gen. Sławoj Składkowskim na czele, podsekretarze stanu i wyżsi urzędnicy państwowi.

Marszałek Car o godz. 16,20 otworzył posiedzenie izby.

Przystąpiono do porządku dziennego: „Sprawa samowolnego przeniesienia przez ks. metropolitę Sapiechę szczątków Józefa Piłsudskiego“.

Marszałek Car: „Pan wicemarszałek Tadeusz Schaetzel złożył projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydania dekretów.“

Projekt ten przyjmuję do łaski marszałkowskiej.

Na podstawie art. 37 ust. 3 i art. 66 p. a i c regulaminu Sejmu proponuję uzupełnić w drodze postępowania skróconego dzisiejszy porządek dzienny następującym punktem: Pierwsze czytanie projektu ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania dekretów, złożonego przez wicemarszałka Sejmu, Schaetzela.

Sprzeciwu nie słyszę, uważam propozycję moją za przyjętą. Proszę pana sekretarza o odczytanie zgłoszonego projektu ustawy.

Sekretarz p. Kopeć czyta:

„Projekt ustawy złożony przez wicemarszałka Sejmu, Tadeusza Schaetzla w sprawie upoważnienia Prezydenta Rzplitej do wydawania dekretów dla załatwienia sprawy samowolnego przeniesienia trumny Józefa Piłsudskiego przez ks. metropolitę krakowskiego Adama Sapiechę.“

Niżej podpisany wnosi: Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy: Warszawa, 6 lipca 1937 r.

Wnioskodawca:

(—) Tadeusz Schaetzel.

USTAWA

o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania dekretów.

art. 1.

Upoważnia się Prezydenta Rzplitej do wydawania — do dnia otwarcia najbliższej sesji zwyczajnej Sejmu, w zakresie oznaczonym art. 55 ustęp 1 Konstytucji — dekretów dla załatwienia sprawy samowolnego przeniesienia trumny Józefa Piłsudskiego przez ks. metropolitę krakowskiego Adama Sapiechę, w szczególności zaś do wydania przepisów, wypełniających luki w obowiązujących aktach ustawodawczych (ustawa z dnia 17 marca 1932 r. Dz. U. R.P. nr 35 poz 359, Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 6 marca 1928 r. Dz. U. R.P. nr 29 poz 265), któreby po pierwsze — w sposób szczegółowy i wyczerpujący normowały warunki przenoszenia zmarłych z miejsca ich wiecznego spoczynku, po drugie — określiły dokładnie prawa zarówno rodziny jak i powołanych do tego najwyższych czynników państwowych w stosunku do grobów osób, które na wieczną zasłużyły pamięć w narodzie.

art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Na polecenie marszałka sekretarz p. Kopeć odczytał następnie wniosek p. Starzaka: „na podstawie art. 66 p.b. regula-

minu Sejmu zgłaszam wniosek o przystąpienie do natychmiastowego rozważenia projektu ustawy, złożonego przez wicemarszałka Schaetzela bez odsyłania go do komisji.“

Warszawa, 20 lipca 1937 roku.

(—) Wl. Starzak.

Marszałek Car: „Wpłynął wniosek formalny pos. Władysława Starzaka o przystąpienie do natychmiastowego rozważenia tego projektu bez odsyłania go do komisji, a to stosownie do art. 66 punkt b. regulaminu. Wniosek ten poddaje pod głosowanie.“

Kto z panów posłów jest za wnioskiem — zechce wstać. Wstaje większość. Stwierdzam, że wniosek formalny pos. Starzaka został przyjęty.

Z uwagi na to, że wobec nieodesłania projektu do komisji nie został wyznaczony sprawozdawca, proponuję, aby sprawę zdanie złożył izbie wnioskodawca p. wicemarszałek Schaetzel. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu będę uważał, że propozycja moja została przyjęta.

Sprzeciwu nie słyszę. Głosu udzielam p. sprawozdawcy.

Wicemarszałek Schaetzel oświadcza, co następuje:

Wysoka Izbo!

Spółczesność polska, zostało zaskoczone samowolną decyzją ks. metropolity Sapiechy przeniesienia zwłok Marszałka Józefa Piłsudskiego do niewykonalnej krypty, oraz wykonaniem tej decyzji bez uzyskania zgody rodziny, z naruszeniem prawa kościelnego i wbrew sprzeciwom, wśród których na naczelnym miejscu znajdował się sprzeciw Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Aby zrozumieć napięcie wzbudzenia, jakie ten fakt wywołał, należy wnikać w jego istotę.

Zadrażnione tu zostało uczucie które w sercach naszych nie wygasa, lecz pogłębia się i wzmacnia.

Jeśli nawet za życia Józefa Piłsudskiego (wszyscy na sali wstają z miejsc) — nie wszyscy umieli dojrzeć jego usiłowania, by dażenia ku przyszłości związać z wielkością dziejów minionych, to składając Jego prochy w katedrze na Wawelu, odczuli, zrozumieli i sami ową łączność przeżyli.

Wielkość wieków ubiegłych budowali wysiłkiem i trudem swego życia ludzie miary największej. Pozostały po nich owoce ich pracy, pozostały karty historii, pozostała legenda Szczęśliki wielu pochłonęła ziemia. Nieliczne przed zagładą uratowały naród i kultem otoczyły.

Każdy z wielkich na tle swojej epoki budował wielkość narodu, niekiedy z jego wola, a jakżeż często mimo woli narodu. I dopiero, gdy wielkość rzeczy dokonanych za siebie mówić zaczynała, a namiętność sporów przygasiała, rodziły się: uznania, podziw, uczucie miłości.

Takim też był los Józefa Piłsudskiego, gdy Jego wysiłek nie dający się zmierzwić i umysłem objąć, przynosił wyzwolenie państwa i triumf wojny zwycięskiej, to w narodzie długo jeszcze żyły uprzedzenia i niechęci.

Dopiero Jego zgon do głębi serce tragicznym dotarł wstrząsem. Naród dojrzał jego wielkość. Umysłem pierwsze miejsce wśród największych przyznał, a sercem z jego szczątków relikwie narodowe uczynił. Prochy w katedrze na Wawelu złożył by miały spoczywanie wieczne tam gdzie sarkofagi królów i wielkich mężów znaczą dzieje minione.

Ku tym prochom szli ludzie by oddać hołd Szli ku trumnie w obliczu której po głębiało się w nich zespolenie z losami państwa z minionymi laty, z troską o przyszłość.

To te uczucia obrazil ks. metropolita Sapieha.

(Obecni na sali siadają z powrotem.

Wysoka Izbo.

Od śmierci Marszałka Piłsudskiego nie przeżywalimy tak powszechnego poruszenia. Niepokój wdarł się do duszy i ogar-

nał nawet proste serca. Bo przed trumną Tego, który budował moralne i prawne podstawy państwa, doknięta została tych podstaw nienaruszalność. Bo urażone zostało w człowieku to, co ma prawo do szacunku.

Od przesunięcia tej trumny zatrzęsa się Polska.

Odruch oburzenia musiał się zrodzić. Świadectwem upadku byłby brak reakcji. Nie o formę chodzi. Wtedy, gdy wstrząsnięte zostają szerokie i najżywiej czujące masy, nie miarą trzeźwego wyrachowania mierzyć można reakcję i jej przejawy. Z nią pośrodku idą ci, którzy się burzą, szukać trzeba winowajców rzeczy, które zgrzytem być mogą.

Akt samowoli ks. metropolity Sapiechy musi być traktowany jako czyn indywidualny tylko jego osobę obciążający. Nie byłoby słuszne załatwianiem sprawy wawelskiej łączenie innych zagadnień. Powaga tej sprawy jest tak duża, że na niej tylko ześrodkować trzeba nasze myśli.

W sprawach tej wagi musi istnieć coś, co w rozumieniu i odczuwaniu łączy wszystkich i tu na tej sali i poza nią. Bo istnieją rzeczy takie, które znajdują powszechny szacunek i takie, które wpływają powszechnie potępienie.

Na wiadomość o dokonanych przesunięciu trumny zareagowały wszystkie czynniki w państwie. Wśród posłów i senatorów uznano za konieczne by izby ustawodawcze zabrały głos w zakresie ich roli w państwie. Z inicjatywy kolegów krakowskich został złożony na Zamku w dniu 6 bm. wniosek do Pana Prezydenta Rzplitej o otwarciu sesji nadzwyczajnej.

Z charakteru sprawy wynikało, że czynikiem powołanym do jej załatwienia był rząd. Rola parlamentu w stosunku do niej była i pozostaje ściśle określona. Zasadniczym bowiem zadaniem izb ustawodawczych jest stanowienie praw, a funkcje rządzenia do nich nie należą.

Niech nikt w tych słowach nie dopatruje się chęci uchylania się przez nas od odpowiedzialności a tym mniej dążenia do wykazywania się większą troskliwością w stosunku do tego, co wszystkim jest równie drogie.

Formą, odpowiadającą w danych warunkach normom konstytucyjnym, było zebranie się izb dla dania rządowi pełno mocnictw. W ten sposób rząd uzyskałby szersze podstawy do uregulowania tej sprawy także przez możliwość wprowadzenia zmian w obowiązujących ustawach. Istnieją bowiem w naszym ustawodawstwie braki, których uzupełnienie mogło by zapobiec powtórzeniu się podobnych faktów w przyszłości w szczególności zaś przez wypełnienie luk w ustawie z dnia 17 marca 1932 r. oraz rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 6 marca 1928 r. a to szczegółowego unormowania warunków przenoszenia zmarłych z miejsca na miejsce, z miejsca wiecznego spoczynku, na miejsce żytego zabezpieczenia praw rodziny do grobu osób bliskich i dokładnego określenia praw zarówno rodziny, jak i powołanych do tego najwyższych czynników państwowych w stosunku do grobów osób, które na wieczną zasłużyły pamięć w narodzie.

Przy formułowaniu wniosku o otwarcie sesji nadzwyczajnej nie uważaliśmy za wskazane ze względu na zawisłość sprawy wawelskiej by parlament przez stawianie nie skonkretyzowanych projektów wpływał na kierunek postępowania, jakie mógł obrać rząd. Dlatego też wniosek ujęty był w formie najbardziej ogólnej, wyrażającej gotowość udzielenia pełnomocnictw, upoważniających do wydania potrzebnych dekretów.

Uderzać może dysproporcja między wspomnianą przed chwilą możliwością zmian w ustawach a wagą i charakterem samego zagadnienia. Treść postanowień w tych ustawach zawartych, czy sankcyj administracyjnych lub karnych za ich przekroczenie wydać się muszą czymś bardzo niewspółmiernym wtedy, gdy chodzi o ka-

tegorie zjawisk które sięgają do najświętszych i najważniejszych rzeczy w tym też nie na tej przede wszystkim dziedzinie znajdzie się gwarancja za weli którego byliśmy świadkami. Stwierdzenie w historii grobów królów Wawelu. Na straży najcenniejszego tętna narodu stać będzie obok państwa czujna opinia narodu, która ugiąć się będzie musiała najwielkiemu pycha.

Faktu który został dokonany, nie można nazwać eksplacją.

Na zawsze pozostanie w dziejach polski krakowskiej penury kartą na w dniu 23 czerwca — niezwiązana z nazwiskiem ks. metropolity Adama Sapiehy. Nie nie wymażą starii.

Wysoka Izbo, Rząd poinformuje społeczeństwo komunikatem, ogłoszonym dnia 15 bm. o wynikach podjętych przez siebie kroków w sprawie wawelskiej.

Powyższy komunikat stwierdza Prezydent Rzplitej przyjął do siebie oświadczenia metropolity, uznając sprawę za ostatecznie zakończoną.

W tym stanie rzeczy udzielenie mocnictw staje się zbędnym.

Z tych też względów wniosek do łaski marszałkowskiej wyco-

fu. Wskazane przez mnie uzupełnienia w naszym ustawodawstwie, któreby mogłyby być przedmiotem konstytucyjnym nie może być przedmiotem sesji rozpatrywane.

Aczkolwiek rząd na drodze ustawowej na którą sprawę skierował, zadośćuczynienie dla Pana Prezydenta Rzplitej, a także osiągnięty przy współpracy nunciusza do grobów królów — to jednak stwierdzić musimy gwałconym prawem rodziny i państwa przez Polaka — uczuciom narodowym uczynienie ze strony ks. metropolity dane nie zostało.

Marszałek Car: W tej bolesnej sprawie dla uczuć narodowych Sejm w zgłoszonym wniosku ustawodawczym oraz w motywach, w których wyrażony jest stan sprawy, dał wyraz swemu stanowisku w tym, który poruszył do głębi całą Polskę.

Konstytucyjne uprawnienia państwa, jednak ściśle określone ramami zasadniczymi, określającymi porządek w państwie.

W obecnej sytuacji — faktycznej — uchwalenie ustawy o mocnictwach stało się bezprzedmiotowe i został wycofany.

W tych warunkach z powyższych względów konstytucyjnych za słusznym uznac porządek dzienny, w którym i przedmiot obrad sesji na ten dzień wyczerpany.

Na tym posiedzenie zamknięto.

Narada marsz. Izby Ustawodawczych z premierem

WARSZAWA 21-7. Niezwłocznie zamknięto posiedzenie Sejmu w gabinecie marszałka Sejmu i wicemarszałków obu izb ustawodawczych przez prezesem rady ministrów.

Na naradzie tej ustalono, że wycofanie z Sejmu przez wnioskodawcę projektu ustawy o pełnomocnictwach konstytucyjnych podstaw do zwyczajnego posiedzenia Sejmu.

Marsz. Smigły-Rydz w Sejmie

WARSZAWA 21-7. Wczorajszego Sejm odbyły się w obecności marszałka Smigłego Rydza który na posiedzenie zajmując miejsce marszałka Sejmu.

Pan Marszałek Smigły Rydz przez cały czas obrad izby, podzielał gmach Sejmu odprowadzany przez generała Składkowskiego dyktora Sejmu oraz komisarza rządu w Warszawie p. Jaroszewicza.

Kcja pomocy O. T. O. i K. R. Wieśniacy ułatwili ucieczkę bandytom dla rolnictwa

posownie do uchwał powziętych na o-
kiej konferencji przedstawiciele i de-
ów Kas Spółdzielczych, Kas Stef-
a i Gminnych z udziałem członków O-
owego Towarzystwa Organizacyj i
k Rolniczych w Piotrkowie, o czym
śmy OTO i KR. wystąpiło do wszy-
ch wyżej wymienionych kas w powie
piotrkowskim ażeby w obliczu klęski
ch i gradobicia jakimi dotknięty zo-
powiat piotrkowski, kasy te ze swej
iny wszczyły starania w kierunku uru-
knienia akcji kredytowej, mającej na
ratowanie rolnictwa przed maso-
i przed wczesnym wyzbywaniem rol-
w z inwentarza żywego, zboża i tp. co

w następstwach swych mogłoby grozić
rolnictwu ciężkimi konsekwencjami gos-
podarczymi.
Państwowy Bank Rolny przyznał już na
ten cel pewne kredyty, ale wobec ogromu
potrzeb rolnictwa naszego powiatu — są
one nie wystarczające.

Józef Niewiadomski i Józef Świegocki
byli groźnymi przestępcami, poszukiwani
mi listami gończymi po całej Polsce. Po
trafili oni jednak sprytnie wymyknąć się z
oczek sieci policyjnych, zastawionych na
nich i przemykali się z jednego powiatu
do drugiego. Władze bezpieczeństwa po-
siadały wiadomości, że obaj przestępcy

jesienią roku 1936 znajdowali się na te-
renie powiatu piotrkowskiego, to też roz-
toczono uwagę nad obcymi i starano się
ujść obu rzezimieszków. Mimo to jednak
ustalono, że złoczyńcom udało się znów
ujść władzom wymiaru sprawiedliwości,
choć zdawało się, że muszą oni wpaść
w ręce policji. Przeprowadzone dochodze-
nie ustaliło jednak, że bandytom pomógł
ktoś z miejscowej ludności, kto zaopa-
trzył ich w dowody osobiste przy pomocy
których zdołali oni ujść pościgowi.

W grudniu 1936 roku obaj przestępcy
zostali zabici na terenie powiatu drohiczo-
poleskiego w walce z policją. Przy zabi-
tych znaleziono książeczki wojskowe, o-
piewające na nazwiska Stanisława Wel-
ny i Waldemara Kwasta, obu wieśni-
ków pochodzących ze wsi Ławy, gmina
Bełchatówek. Jasnym się stało, że pomo-
cy udzieliłi właśnie ci dwaj gospodarze,
którzy zaopatrzyli bandytów we własne
książeczki wojskowe, aby w ten sposób
utrudnić policji ujęcie poszukiwanych ra-
busiów.

W wyniku tego Stanisław Welna i Wal-
demar Kwast pociągnięci zostali do od-
powiedzialności karnej z art. 140 KK.

Sąd Okręgowy który rozpoznawał spra-
wę ich skazał obu oskarżonych po 6 mie-
sięcy aresztu, zawieszając Kwastowi wy-
konanie kary na okres 2 lat.

Rozprawę prowadził S. O. Marian To-
mas.

Dziś powrót chłopców z kolonij

dnia dzisiejszym powrócą do do-
dzieci szkolne z kolonij letnich w
unicach. Chłopcy przyjadą pociągiem
owym o godz. 9 min. 30 rano.
odbiór dzieci na dworzec kolejowy
się zgłosić o wskazanej godzinie ich
ce lub opiekunowie

Reddożynkowe przygotowania

jak pisaliśmy — Okręgowy Związek
dey Wsi w Piotrkowie postanowił w
wszystkich dniach września urządzić po-
pierwszy w naszym grodzie „Dożyn-
czystości dożynkowe odbędą się na
Wyscigów Konnych Organizatorzy
ją obecnie nad ustaleniem programu
kład którego wejdą również m. in. za-
ly sportowe, mianowicie rozgrywki w
kówkę i koszykówkę. Przyszli uczest-
tych zawodów na terenie swych Kół
chodzą obecnie energiczne treningi
ki czemu znajdują się w doskonałej
nie i wyniki ich niewątpliwie będą sta-
ła wysokim poziomie.
zygotowania do dożynkowych wystę-
wśród młodzieży wiejskiej są w peł-
toku.

Agentka fotograficzna „zdjęła“ gotówkę

ani Michałina Kalinowska zamieszka
w Piotrkowie przy ul. Michałowskiej 7
siła się w dniu wczorajszym do tutej-
ego komisariatu policji, gdzie opowie-
ła dyżurnemu przodownikowi, że ja-
nie znana jej bliżej agentka fotografii
ukradła jej z mieszkania 8,70 zł. go-
tkę i ulotniła się w nieznanym kierun-
ku.
Zdolna“ agentka fotograficzna dokonu-
rownież zdjęć leżącej na wierzchu go-
tki. Niechaj wypadek ten będzie ostrze-
żeniem dla innych, że do osób nie znanych
nie można odnosić się zawsze z wielką ostro-
żnością.

Zuchwała kradzież w Kiełczówce

We wsi Kiełczówka gm. Bogusławice
ustaleni na razie sprawy dostali się
mieszkania Ludwika Włodarczyka,
skradł detektor, rower męski ma-
jący do mięsa i tp. przedmioty łącznej
wartości około 250 zł.
Zaskodowany zawiadomił policję która
rozpoczęła dochodzenie.

Kradzież owoców z ogrodu Wydziału Powiatowego

Na odcinku szosy Edwardów — Beł-
chatówek nocy onegdajszej nie wykryci
wówczas sprawy dopuścili się kradzie-
ców owoców będących własnością spółecz-
ny — nad którą czuwa Wydział Powiatowy
w Piotrkowie.
Władzom ci oberwały bowiem z drze-
wa przydrożnych około 50 kg. jabłek.
Wypadek powyższy dowodzi, że na te-
nie gminy Bełchatów mieszkańcy po-
wagólnych wiosek nie wielką muszą po-
kładać kulturę, skoro nie potrafią uszano-
wać dobra publicznego.

Dziś i dni następnych.

Legion najpiękniejszych kobiet świata, wybranych drogą konkursu do najweselszej z najdowcipniejszych komedii p. t.

Tysiąc taktów miłości

1000 wybuchów śmiechu cudownych wrażeń 1000 wspaniałych scen taktów miłości

Niemoralna moralność

Gwiazdzista obsada: **Ruby Keeler, Dick Powell, Joan Blondell.**

Nad program: Aktualności świata

Brak opieki rodziców -- przyczyną nieszczęścia

Półtoraroczne dziecko utonęło w sadzawce

We wsi Gościmowice gm. Podolin wy-
darzył się nieszczęśliwy wypadek, który
pociągnął za sobą śmierć blisko półtora-
rocznego dziecka.
Oto w zagrodzie Michała Zielińskiego
który wraz z resztą rodziny zajęty był
pracą na polu — pozostawiony został bez
sia, liczący zaledwie 1 rok i 10 miesięcy
życia. Małeństwo to pozostawione wias-
nemu losowi kręciło się po obojętności i w
pewnym momencie znalazło się nad brze-
giem wypełnionego wodą dołu, znajdują-
cego się na podwórzu — wpadło doń,
gdzie znalazło śmierć.
Po powrocie z pracy rodzice — zanie-

pokojeni nieobecnością swęj pociechy
wszczęli poszukiwania, w wyniku których
małeńskiego chłopca znaleziono bez ży-
cia na dnie sadzawki. Wszelkie środki ra-
tunkowe okazały się spóźnione.
Rodzice zmarłego tak tragiczną śmier-
cią dziecka są nie pocieszeni. Niestety—
tak bywa niemal zawsze. Ale żal nie wy-
starcza. Nad dziećmi należy bowiem roz-
toczyć baczniejszą uwagę, a uniknie się
i nieszczęść.
W tym tygodniu jest to już drugi wy-
padek utopienia się w tym wieku dziecka
z winy starszych, którzy nie rozłączają
należytej opieki nad małeństwami.

Solą w oczy policjantowi

sypał zuchwały złoczyńca i usiłował zbiec

Niezwykły typ młodocianego przestę-
cy przedstawia Jan Gozdek vel Kowalski
pochodzący z Niemiec i przebywający cza-
sowo w Polsce (zam. w Piotrkowie przy
ul. Przedzahnianej 4).
Gozdek liczy w chwili obecnej 16 lat,
mimo to jednak nie raz już notowany był
w kartotekach policyjnych a jako młode
góciary przestępca posiada na swym kon-
cie wyrok w postaci domu poprawy.
W dniu 19 marca rb. Jan Gozdek eskor-
towany przez Ludwika Łuczaka posterun-
kowego z miejscowego Komisariatu Po-
licji, wyszedł z Sądu Okręgowego i pro-
wadzony był do miejscowego więzienia.
Przy zbiegu ulic Stronczyńskiego i Pił-

sudskiego aresztant odwrócił się niespo-
dzielanie i sypnął policjantowi solą w
oczy, po czym rzucił się do ucieczki.
Dzielny policjant, mimo bólu pogonił za
zbiegiem który usiłował uciec przez pod-
wórze domu przechodniego z ulicy Pił-
sudskiego na ulicę Toruńską, ujął go i
doprowadził do więzienia. Za swą chęć u-
cieczki Gozdek stanął przed Sądem Okrę-
gowym w Piotrkowie. Do winy się przy-
znał, tłumacząc się, że... nudzi mu się w
więzieniu, więc pragnął trochę zakoszto-
wać wolności. Sąd Okręgowy skazał o-
ryginalnego amatora wolności na umiesz-
czenie w zakładzie poprawczyń Sędził
SO, Marian Tomasz.

Morderstwo w okopach wojennych

Trup zaszytyletowanej dziewczyny spoczywał na dnie leja

W francuskiej miejscowości Vimy, na
drodce między Lens a Arras, gdzie do-
tychczas pozostały okopy angielskie z cza-
sów wojny światowej, pełne podkopów,
jam od granatów i lejów odkryto onegdaj
ohydny zbrodnię. Artur Renard, żandarm
w Vimy i jego żona oczekiwały onegdaj
z niecierpliwością powrotu swojej 16-let-
niej córki Racheli, która pracowała u bu-
feciara Stubba, zajmując się sprzedażą
pocztówek z widokami okopów, turystom
angielskim. Gdy mała Racheli nie wraca-
ła, zaniepokojony poważnie ojciec udał
się do bufeciarza Stubba, ażeby się dowie-
dzieć o losach swojej córki. Tam Stubb
zawiadomił go, że jego córka wogóle nie
zgłosiła się w tym dniu.
Przeczuwając nieszczęście, Renard za-
władził swoich kolegów i rozpoczął
wraz z nimi poszukiwania na terenie, po-
krytym lejami z granatów, rowami i pod-
kopami. Nagle jeden z poszukujących od-

krył ciało dziewczynki w jednym z lejów
zakrytych gałęziami. Dziewczynka leża-
ła na dnie leja, z rękami skrzyżowanymi
na piersiach, w pozycji obronnej. Z pod-
lewej jej piersi sączyła się krew. Była
już martwa. Ciało jej było zupełnie na-
głe. Jak stwierdzili lekarze, morderca za-
szytyletował dziewczynę, potem wrzucił
jej ciało do leja.
Żandarmeria poszukuje obecnie mor-
dery. Stwierdzono, że mała Racheli wy-
szła z domu o godzinie ósmej rano i uda-
ła się w kierunku dawnych okopów. Wi-
działa ją po drodze kilka osób. Racheli
musiała znać swego mordercę, skoro za-
puściła się z nim w bezludną i silnie za-
lesioną okolicę okopów. Zbrodni dokonał
morderca prawdopodobnie z zazdrości. —
Poszukiwania utrudnia fakt, że narzę-
dzia zbrodni, sztyletu, dotychczas nie zna-
leżono. Zginął również płaszcz ofiary. —
Podejrzenie pada na pewnego robotnika,

Radio

CZWARTEK

6.15 Pobudka i gimnastyka. 6.38 Muzyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Muzyka. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Dziennik polu-
ntowy. 12.25 Orkiesira rozrywkowa. 15.45
Wiadomości gospodarcze. 16.00 „Sznur
jarzębin“ — opowiadanie dla dzieci. 16.15
Dawno zapomniane melodie — wyk. Kra-
kowski Kwartet Schrammii. 16.45 Strze-
my się komarów — gawęda K. Pawlikow-
skiego. 17.00 Koncert solistów. 17.50 Po-
radnik sportowy. 18.00 Poradnik sportowy
lokalny. 18.10 Program na jutro. 18.15
Wiązanki. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00
Powszechny Teatr Wyobraźni: „Stary su-
biekt“. Przekrój radiowy powieści „Lalka“.
19.45 Pogadanka aktualna. 19.55 Wiadom.
sportowe. 20.05 Muzyka lekka i taneczna.
21.45 „Romans wyrobniaka“ — z obrazków
krakowskich. 22.00 Jan Brams (płyty).
22.50 Ostatnie wiadomości.

Audycje zagraniczne

CZWARTEK

12.05 Budapeszt — koncert ork. bałajaj-
kowej. 14.00 Deutschlandsender — „godzina
muzyczna“. 16.00 Wrocław — muzyka tan.
17.30 Budapeszt — koncert orkiestrowy.
18.00 Londyn Reg. — koncert popularny
19.00 Monachium — koncert rozrywkowy.
19.25 Wiedeń — koncert ork. wojskowej
19.50 Hilversum II — koncert symfoniczny.
20.30 Radio Paris — „Mesjasz“ — oratorium
Haenala. Deutschlandsender — muzyka
popularna; Wieża Eiffla — „La Perichole“
opera Offenbacha; 2.00 Budapeszt —
muzyka cygańska; Rzym — wieczor baśni
muzycznych Respighiego; Strasburg — mu-
zyka organowa. 21.25 Wiedeń — koncert
rozrywkowy. 22.00 Mediolan — melodie
rozrywkowe. 22.25 Londyn Reg. — muzyka
taneczna. 23.05 Kopenhaga — muzyka ta-
neczna.

którego widziano opodal miejsca zbrodni
zrywającego kwiaty w lesie. Śledztwo w
tej strasznej aferze prowadzone jest ener-
gicznie i jest nadzieja odnalezienia spraw-
cy tej okropnej zbrodni, która wywarła
wstrząsające i przygnębiające wrażenie.

Hotel „Wileński“

Piotrków Tryb.
ul. Słowackiego 7, tel. 14-87
pod kier. Marii Bartenbachowej
Centrum miasta. Garaże
Obsługa solidna.
Ceny niskie.

Brak sił kwalifikowanych

chorobą produkcji przemysłowej

Poprawa koniunktur gospodarczych w świecie, a zwłaszcza szybki wzrost wytwórczości przemysłowej postawił gospodarki poszczególnych krajów wobec szeregu zagadnień, które poprzednio w okresie kryzysu jak gdyby nie istniały. Okazało się nagle, że nie wystarczył dotąd ten tendencja koniunkturalna dla wyzyskania możliwości rozwojowych.

W wielu państwach wyłonił się problem surowcowy, a ostatnio także coraz poważniejszym zagadnieniem staje się występujący powszechnie brak sił kwalifikowanych, zwłaszcza w przemyśle.

Zagadnienie to wyrosło tym bardziej nieoczekiwanie przed gospodarką światową, że w latach kryzysu przyzwyczajono się do opinii o trwałym nadmiarze sił pracujących.

Wielomilionowe bezrobocie, trwające szereg lat we wszystkich krajach wytworzyło opinię, że rezerwy pracy są tak znaczne, iż czerpać z nich będzie można bez ograniczeń w razie poprawy koniunktur. Istotnie o ile chodzi o robotników całkowiec niekwalifikowanych, to dotychczas w żadnym niemal kraju nie są do czynienia z problemem całkowitego braku tego rodzaju sił.

We wszystkich jednak niemal krajach świata, — a zwłaszcza w głównych centrach wytwórczości, jak w Niemczech, Anglii, Stanach Zjednoczonych, Francji itp. występuje dotkliwy brak fachowców technicznych, a więc inżynierów i wszelkiego rodzaju kwalifikowanych pracowników.

Jest to całkowicie zrozumiałe, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że wykształcenie pracownika kwalifikowanego wymaga wiele czasu, wielu wysiłków i znacznych funduszy.

Procesy produkcyjne uległy w ostatnich dziesiątkach lat znacznemu udoskonaleniu, skomplikowały się pod względem technicznym i niejednokrotnie prosty robotnik posiadać musi wiadomości fachowe, których nie może nabyć inaczej jak w drodze odpowiedniej praktyki, a także i pewnego przygotowania teoretycznego.

Kryzys i bezrobocie poczyniły ohrzymie zniszczenia wśród sił kwalifikowanych w tym sensie, że doprowadziły do odwyższania od pracy, a nawet do zupełnego utracenia posiadanych kwalifikacji.

Szereg fachowców przeszedł w okresie przesilenia do innych, rokujących większe możliwości rozwojowe zawodów i obecnie nie ma zamiaru ich porzucić i powrócić do dawnych zajęć.

Zagadnienie wyszkolenia odpowiedniej ilości robotników wykwalifikowanych stanowi problem, którym należy się również zainteresować i w Polsce.

Bez odpowiednich kadr zdolnych i wyszkolonych robotników fachowych niepodobna przeprowadzić industrializacji naszej gospodarki, ani rozwinąć pod względem ilościowym wytwórczości przemysłowej. W dziedzinie tej koniecznym jest wypracowanie planu na szereg lat na-

przód i jego konsekwentna realizacja. Oczywiście to się stanie, jeśli weźmiemy pod uwagę, że wykształcenie inżyniera wymaga do 6-ciu lat pracy, — a również wykształcenie wykwalifikowanego robotnika wymaga wieloletniego szkolenia.

Wysiłkiem w dziedzinie szkolenia ze strony państwa musi iść z pomocą odpowiednie ustawodawstwo i zarządzenia władz administracyjnych.

W szczególności doniosłe znaczenia posiada szkolenie narybku produkcyjnego, przez zatrudnienie i kształcenie w dostatecznej ilości uczniów. Wysoce znamien-

nym jest np., iż w Niemczech wprowadzony został obowiązek wykształcenia pewnej ilości uczniów, odpowiadającej określonej ilości robotników.

Obowiązek ten wprowadzono m. in. w przemyśle metalowym, żelaznym oraz budowlanym. Gdyby przedsiębiorca nie zaciągał się do tego obowiązku, wówczas zmuszony jest płacić za każde niezajęte miejsce uczniowskie znaczne kary.

Zarządzenia te przyniosły w Niemczech pozytywne rezultaty i umożliwiły zatrudnienie i szkolenie dziesięciu tysięcy uczniów.

Burzliwe dni w Białogrodzie

Demonstracje przeciw konkordatowi

Na cerkwiach wywieszono czarne chorągwie

BIAŁOGRÓD 21-7 Przewodniczący skupczyny Czircz otwierając debaty nad konkordatem ze Stolicą Apostolską oświadczył nawiązując do ostatnich demonstracji, że nie można zezwolić na to, aby

ulica wywierała wpływ swój na debaty izby. Demonstracje mają podłoże polityczne a parlament będzie musiał zachować spokój i godność.

Żebra odrzuciła następnie wniosek o

odłożenia debaty nad konkordatem, czym rozpoczęła się dyskusja w której wystąpili zwolennicy i przeciwnicy konkordatu.

NAPRĘŻONA ATMOSFERA.

BIAŁOGRÓD 21-7 Dyskusja nad konkordatem w skupczynie trwa nadal. Atmosfera podniecenia. Zamknięcie obrad najbliższych 2-3 dni jeśli obrady toczą się nieprzerwanie. Atmosfera podniecenia jest nadal podniecona. W cerkwiach nieustannie biją w dzwony i dynkach cerkiewnych wywieszono czarne chorągwie na znak żałoby zarządzonej przez prawosławne władze kościelne powodu obrad nad konkordatem.

ś. † p.

WACŁAW KAUZA

pracownik P. K. P.

po krótkich i ciężkich cierpieniach, oparzony Św. Sakramentem, zmarł w dniu 20 lipca 1937 r., przeżywszy lat 44.

Wyprowadzenie zwłok z domu Nr. 5 przy ulicy 1 Maja na nowy cmentarz rzym.-kat. nastąpi we czwartek 22 b. m. o godz. 6.30 po poł.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w głębokim żalu

żona, synowie, bracia i rodzina.

Sledztwo w sprawie zamachu na płk. Koca

Jak się dowiaduje Agencja „Iskra”, do chodzenia w sprawie zamachu bombowego na płk. Koca, szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego, doprowadziły już do ustalenia tożsamości bezpośredniego sprawcy zamachu.

Ze względu na dobro dalszego śledztwa ujawnienie nazwiska sprawcy zamachu jest na razie niemożliwe.

Śledztwo prowadzi sędzia apelacyjny śledczy do spraw wyjątkowego znaczenia

p. Józef Skorzyński, znany ze śledztwa m. in. w sprawie zamachu bombowego na posełstwo sowieckie w Warszawie i w sprawie zabójstwa s.p. posła Hołówki.

Ze względu na wstępny okres badań, związanych z zamachem w Świdrach Małych, snucie jakiegokolwiek przypuszczenia na temat charakteru i udziału ewentualnych współuczestników zamachu byłoby w tej chwili rzeczą przedwczesną.

Silne natarcia wojsk gen. Franco

Nowe znaczne zdobycze terenowe

PARYŻ 21-7 Havas donosi z Saragossy wojska gen. Franco kontynuowały wczoraj natarcie w kierunku południowym. Po mimo zaciekłego oporu miliejantów żołnierze 5 korpusu zdobyli szczyt Ronchales w Sierra i rozpoczęli pościg za przeciwnikiem który zdradza oznaki poważnego osłabienia.

Na odcinku Teruel wojska gen. Franco zajęły 7 miejscowości wbijając w ugrupowanie przeciwnika klin o powierzchni kilkudziesięciu kilometrów kwadratowych. Straty przeciwnika są bardzo poważne.

BILBAO 21-7 Rozgłoszono tużejsza porażka ze działalności artylerii i lotnictwa na froncie madryckim była wczoraj inien sywna. Ożywna walka toczyła się w strefie położonej na prawo od Boadilla. Powstańcy zdobyli wielką ilość materiału wojennego i wzięli dość dużo jeńców. Na odcinku Bruneto zajęto kilka okopów nieprzyjacielskich. Walka toczy się na wszystkich odcinkach frontu madryckiego pomyślnie dla powstańców. Na froncie Santander względny spokój. Na froncie Aragon powstańcy posuwają się w dalszym ciągu naprzód.

Głód w Chinach

10 milionów Chińczyków umiera z głodu

Korespondenci pism angielskich donoszą z Pekinu o straszliwym spustoszeniu jakie poczyniła susza w zbiorach wsi chińskiej w prowincji Szachan.

Katakizm, który nawiedził prowincję Szechuan nie notowany był w Chinach od przeszło 100 lat. 10 milionów Chińczy-

ków umiera wskutek tego z głodu. Głodu jącą ludność nie widzi poprostu wyjścia z rozpaczliwej sytuacji. To też wypadki ludźerstwa nie należą do rzadkości.

Dzienniki chińskie podają o aresztowaniu zamożnego kupca z miasta Chingehow w prowincji Szechuan, którego złapano

„Chcemy mieć mężów i dzieci”

Odpowiadają dzisiejsze dziewczęta na ankietę

W jednej ze szkół dla dziewcząt zrobiono wśród pensjonarek ankietę o mat. „Czym chciałabym być za lat 10”. Odpowiedzi było 36 z tych 33 br.

„Chciałabym mieć męża i dzieci”. Jeszcze przed piętnastu, dziesięciu odpowiedzi na taką ankietę brzmiały: „Chciałabym być lekarzką”, adwokatką — inżynierem, architektką, wicedzie, artystką sceniczną, lub filmową.

przy świeżych zwłokach ofiary głodu chwili, gdy usiłował je zabrać do siebie aby nakarmić siebie i swoją rodzinę. Zarządzają się pozatym po wsiach i miastach liczne wypadki tajemniczego znikania chłopców i dziewcząt, które w sposób wszelkiego prawdopodobieństwa padły ofiarą karnalizmu.

Jedynym pożywieniem w prowincji Szechuan jest obecnie biała, lepka glinka w której widać znaczną część głodującej ludności. — Mieszkańcy wsi masami uchodzą do miast ale zarządy miejskie wyciągają zgłodniałych uciekinierów, którzy ganizują się w bandy i trudnią się przestępczymi zajęciami.

Rząd centralny zrobił niewiele, aby zmniejszyć cierpienie głodujących: 5 milionów dolarów przeznaczone na zakup ryżu w prowincji Szechuan, drugie 5 milionów dolarów na zapomogi dla robotników, oraz 10 milionów dla drobnych rolników, są niewiele kropli w morzu potrzeb, jakich wymaga groźna sytuacja.

W projekcie rządu chińskiego jest zatym dalszy zasiłek dla Szechuanu w wysokości 12 milionów dolarów.

Wszystko to jednakże jest jeszcze niewiele. Wypada bowiem na głowę ludności w prowincji Szechuan 4 dolary. Jest to więc śmiesznie mała suma, która w żadnym wypadku nie może być pomocną nad chińską prowincję dotkniętą katastrofą.

Program liceów ogólnokształcących

W ministerstwie wyznań religijnych i oświecenia publicznego ukończono prace nad programami liceów ogólnokształcących. Problemy te ukazują się nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie w formie oddzielnych broszur. Każda broszura zawiera program jednego przedmiotu we wszystkich wydziałach liceum.

Aby ułatwić nauczycielstwu zapoznanie się z nowymi programami, kuratoria rozesłała dyrekcjom liceów komplet programów wszystkich przedmiotów. Nauczyciele, którzy we wrześniu rozpoczną pracę w liceum, mogą bądź wypożyczyć programy od dyrekcji liceów, w których uczą, bądź nabyć na własność, zamawiając bez pośrednio w Państwowym Wydawnictwie Książek Szkolnych we Lwowie — Kurkowska 21-23.

Rozwód za 500 złotych

40 tysięcy rocznie rozwodników w Polsce

za inowierczym konsystorzem wileńskim, przeciw któremu prowadzą się obecnie dochodzenia, operuje na terenie Polski sporo „pośredników rozwodowych”, których ogłoszenia, obiecujące szybkie i bezboleśnie rozwiązanie małżeństw, spotyka się niejednokrotnie w prasie. Jeden z „pośredników warszawskich zainteresował bliżej procedurę tych „specjalistów” i zapytał ich o odpowiedzi na zapytania o warunki.

Najciekawszych należy „prospekt” takiego Szczepnego Jana Gaudeusa-Przeziębkiego z Kołomyi, niegdyś greckiego księdza, w roku 1933 ukaranego przez sąd w Sołotwinie 6-miesięcznym więzieniem.

Ów Ambroziak stwierdza w swej książce, że wszystko da się zrobić za 500 złotych, tylko musi się złożyć 500 złotych, aby na raty.

Opierając się na cytatach łacińskich pochwała, że już przeszło 30 rozwodów przedłożył, choć jego firma niedawno zaczęła działać. Rozwód można otrzymać woli żony, czy męża — wystarczy podać przyczynę, jak: wstręt, niezdolność do pracy, temperament, histeria, cudzołóstwo i t.p. Na brak zarzutów nie trzeba wracać wcale uwagi, bo np. wstręt i histeria nie wymagają świadków, a „zreniewienie” ma kobiety bez zarzutu w dziennych czasach, gdyż takie zarzuty zawsze znajdziemy.

Radzi się również na alimenty, aby móc płacić żonie. Do tego całego interesu potrzebna jest tylko metryka i za 3 lata można już, bez żadnej bigamii,

ważnie wobec władz ożenić się z inną wybranką i zawrzeć ślub równie dobrze w Warszawie, jak i we Lwowie, Stanisławowie, albo w Kołomyi.

Potrzeba mu tylko intymnego „curriculum życiowe małżeńskie”, z którego „znajdziemy dość przyczyn, bo to nasza specjalność i każdą przyczynę przeforsujemy dowodami”.

Skargę rozwodową „wniesiemy z par. 207, gdzie zażądamy rozwodu na podstawie cudzołóstwa, gdzie pan oskarży siebie, że utrzymuje stosunki z drugą kobietą, to jest pierwszy punkt, a drugi na podstawie t.zw. privilegium Paulinum, ust.

II kop. 6 p. 14, w którym zgłasza się wystąpienie z Kościoła katolickiego i przechodzi się na inne wyznanie”.

Ślub nowy już się przygotowuje u superintendenta w religii ewangelicko-reformowanej. „Kto puka — temu się otwiera, tak samo i tutaj, wnosi się pozwy, ażeby ich koniec był pomyślny, bo to jest nasz cel, a po drugie w konsystorzu mamy wysokie stosunki, więc spodziewam się pomyślnego załatwienia sprawy”.

Liczbę takich pukających, którym się otwiera wstęp do nowej przygody małżeńskiej, oblicza się w Polsce na 40 tysięcy rocznie.

Jak kobieta powinna postępować podczas pierwszego spotkania z mężczyzną?

Jak często zdarza się, że kobieta spotyka gdzieś w towarzystwie mężczyznę, który jej się podoba. Spędzają razem miły wieczór, kobieta pełna jest nadziei, że znajomość ta się rozwinie i... nic! Więcej się już nie widzą.

Jeden z wielkich dzienników zagranicznych zwrócił się do kobiet, którym się w życiu powiodło, które mają tak zwane powodzenie u mężczyzn zapytaniem, jak się należy zachować przy takim pierwszym spotkaniu, by nie stracić sympatii nowego znajomego.

Oto odpowiedź kilku pięknych „gwiazd”

BĄDZCIE PUNKTUALNE!

Loretta Young opowiada:

— Gdy miałam 15 lat podobał mi się jeden chłopiec imieniem Ted. Ucieszyłam się bardzo, gdy obiecał, że przyjdzie po mnie, by mnie zabrać na studencki bal. Spędziłam z nim przemiły wieczór na balu. Ale potem się już nigdy więcej nie zjawił. Gdy już o nim zapomniałam, — spotkałam go po kilku latach. Wyjaśnił mi zagadkę:

„Czekałam na panią wówczas przeszło godzinę. Postanowiłam sobie więcej po panią nie przychodzić. Pamiętajcie więc

MILCZCIE I SŁUCHAJCIE!

Carola Lombard, która w Hollywood uchodzi za najsubtelniejszego psychologa, radzi:

— Podczas pierwszego spotkania z mężczyzną, na którym wam zależy, nauczcie się dobrze słuchać wszystkiego, co mówi. Mężczyźni cenią kobiety, umiejące słuchać.

Nawet, gdy mówią rzeczy nudne, należy umiejętnie udawać zainteresowanie. Najinteligentniejszy mężczyzna musi się na to zapaść.

BĄDZCIE KOBIECAMI!

Florella, „gwiazda” francuska radzi:

— Podczas pierwszego spotkania mężczyzna musi mieć uczucie, że zetknął się z prawdziwą kobietą. Odrobina kokietery i pokazanie mężczyźnie, że się jest uroczym słabym, a jednocześnie silnym moralnie stworzeniem. To zawsze robi swoje.

WYPOZYCZALNIA KSIĄŻEK
stałe zaopatrzone we wszelkie nowości,
Piotrków, ul. Piłsudskiego 55.

Witold Poprzęcki.

10

DWA MILIONY

Powieść kryminalna

„Panie! Niech mnie pan dłużej nie czeka! Niech pan powie, co pan wie? ukradł te dwa miliony?”

Hołowiński — rzekł dobitnie detektyw — Był tu jeszcze przed chwilą i to strzelał z okna pańskiej sypialni...

— mówiąc detektyw schylił się i zajrzał pod biurko. Zajrzał i jakby niedość widział — wlał pod biurko, ku zdumieniu zdziwieniu Smulskiego.

— Pan jednak finansista zdobył się na wyrażenie swego zdumienia, Sobek wyjął się z pod biurka z jakimś czarnym przedmiotem w ręku.

— Ten przedmiot położył na biurku i bez namysłu poskoczył do aparatu radiowego najzawszy go ze wszystkich stron — wyjął scyzoryk i przeciął druty, łączące aparat ze ścianą.

— Potem spojrzął na Smulskiego i wybuchnął śmiechem.

— Wie pan co, panie dyrektorze? Naprawdę nie myślałem, że można być tak głupim jak ja! Tu nas podsłuchiwali przez te aparaty, a ja się dziwiłem, skąd oni wszystko wiedzą!

— Oni? Jacy oni? — zapytał dyrektor — Ocipko i jego ludzie.

— Co za Ocipko?

— Sobek uśmiechnął się wyrozumiale.

— Panie dyrektorze — tłumaczył cierpliwie. — Miałem podejrzenie, że tu gdzieś istnieje podsłuch. Jak się pan do mnie rzucił i pyta: kto? — musiałem najpierw powiedzieć, że np. Hołowiński, bo była jedna z naszych koncepcyj. Teraz jak zdjąłem aparaty, mogę panu powiedzieć: Ocipka.

— Kto to jest?

— Znany bandyta amerykański, który miał nieszczęśliwy pomysł, że wybrał się do gościnnego występu do nas... — A teraz jak pan idzie ze mną, poszukamy Stanisława i powiem panu, gdzie jest ów Ocipka, bo zdaje mi się, że on tu jest — zakończył detektyw.

Smulski poczuł dreszcz który mu prze-

biegł po skórze od szyi do pięt i spowrotem.

— Panie Wojciechu... To niebezpieczna gra... Niech pan mnie usłucha i zawiadomi policję — prosił finansista.

Ale Sobek skrzywił się.

— Policja już jest zawiadomiona od dawna. Przecież cokolwiek robię, robię zawsze w porozumieniu z policją. A nie mogę alarmować komisariatu dlatego, że z pańskiego domu ktoś urządził sobie strzelnicę — tłumaczył, przystanąwszy w korytarzu.

— To tu — przerwał dyrektor, wskazując niewielkie drzwi.

— Tu rezyduje stale ten służący Stanisław? — upewniał się detektyw.

— Tu.

— To znaczy, że tu są pieniądze i tu się dowiemy, kto je ukradł — rzekł przekraczając próg.

Dyrektor Smulski wszedł za nim i stanął jak wryty.

Stary służący leżał na podłodze pokoiku.

Od twarzy, zwróconej w stronę drzwi, ciągnęła się w stronę okna wąska kafała krwi. W otwartych oczach służącego widać było zdumienie, tak, jakby dziwił się, że oto wchodzi jego pan, a on leży na podłodze i nie może wstać.

Sobek ujął go za rękę w przegubie.

Gdy puścił tę rękę — nieznacznym ruchem przezeńnął się. Zauważył to dyrektor Smulski, który jeszcze nie mógł odzyskać równowagi.

— Trup? — zapytał szeptem.

Detektyw kiwnął głową.

— To z mojej winy. Niepotrzebnie wciągałem w tę grę tego człowieka. Nieostrożność przypłacił życiem... Chodźmy stąd. Wet za wet. Ja zabiłem jednego człowieka Ocipce — on zabił Stanisława. Ale to i tak dziś się skończy...

— Dziś? — powtórzył machinalnie Smulski.

— Ja nigdy nie mówię na wiatr.

Tylko... panie dyrektorze, jeżeli ja panu

już tyle powiedziałem, niechże mi pan da słowo honoru i nikomu, ale to nikomu nie nie powtórzysz. Czy może mi pan dać takie słowo?

— Jakto? A... mój syn?

— Niech się panu zdaje, że pański syn to jest młody smarkacz, partacz, czy jak tam pan chce, któremu nie trzeba mówić, boby pokpił. Dobrze? — nalegał detektyw.

— Słowo... — rzekł poważnie finansista — tylko.

W tej chwili ktoś zapukał do drzwi. Sobek poskoczył otworzyć, ale — na wszelki wypadek zastonił sobą wnętrze tragicznego pokoju.

Za drzwiami stał Krośniak.

— Pan radca Hołowiński przyjechał i czeka w gabinecie pana dyrektora — za meldował z rozpadu Sobkowi.

— Dobrze — odparł detektyw z całą powagą.

To rzekłszy kiwnął władczo głową na dyrektora Smulskiego. Wyszli razem, po czym Sobek pprzekręcił klucz w zamku dwa razy. Obejrzał się i — schował ten klucz do kieszeni.

— Ano... to zagramy sobie w brydża! mruknął. — Pan Artur jest?

— A on na co? — zapytał dyrektor. — Przecież pan mówił, żebym zaprosił tylko Hołowińskiego...

Sobek ruszył ramionami.

— Przecież w brydża musi grać cztery osoby. Z „dziadkiem” nie grywam — mruknął do siebie.

— Nie wiem, czy jest, bo mówił, że wyjeżdża za miasto — bąknął dyrektor.

Sobek wyjrzał przez okno.

— Jest.

— Po czym pan sądzi? — zadziwił się Smulski.

— Po tem, że wszystkie pańskie auta są w garażu. Przecież za miasto nie wyjeżdżałby taksówką, mając cztery samochody do dyspozycji — wyjaśnił detektyw. — No, ale chodźmy nareszcie na te go brydża...

Już mieli wejść do gabinetu, gdy Sobkowi coś się przypomniało. Było to wido cznie coś ważnego, bo aż się uderzył w czoło, co robił tylko wtedy, gdy sobie mówił przykre słowa, albo, gdy mu się przypomniły dawne dobre sposoby.

— Chwilczkę. Niech pan wejdzie i idźcie panowie do salonu. Ja tam zaraz przyjdę. Tylko... jeszcze jedno, panie dyrektorze: cokolwiek mówiłbym w salonie — proszę mi w niezem się nie sprzeciwiać.

To rzekłszy detektyw wybiegł na ulicę, gdzie gwiżdżał.

Odpowiedziało mu gwiżdżenie Wojcieška, który wnet stawiał się przed swym szefem.

— Teraz niech pan uważa — rzekł detektyw. — Pan stanie tam, gdzie pan stał dotychczas, zadzwoni pan na Handtkiego i postawi tam gdzie miał stać. Kopystyński też niech tu przyjdzie, bo przeprawa może być bardzo gorąca... No, c ześć, a jak się który zbłądzi, to niech mi się wiecej na oczy nie pokazuje!

Wojciešek wysłuchał uważnie i służbicie trzasnął obcasami:

— Rozkaz!

Sobek wrócił do gabinetu dyrektora Smulskiego.

— Nic z tego nie rozumiem — tłumaczył się Hołowiński — przyjeżdżam rano — dyrektor jak ścięty z nóg. Przyjeżdżam popołudniu na brydża o godzinie czwartej słyszał kto coś podobnego... — brydż o godzinie czwartej...

— Kochany panie radco — przerwał mu Sobek — tu będzie jeszcze kilka takich spraw, które się panu wydadzą niezrozumiałe, ale niech pan to zrobi dla swego szczerego przyjaciela, pana dyrektora Smulskiego i niech pan zostanie na tego brydża. Wprawdzie z lepszymi ode mnie graczami grał pan napewno, ale mówi się trudno i kocha się dalej. Chodźmy! — zakomenderował tonem przecinającym dyskusję.

(Dalszy ciąg jutro)

Brunete zburzone

Zacięta bitwa nad Guadarramą

PARYŻ 21-7 Wojska powstańcze podjęły wczoraj gwałtowne natarcie nad rzeką Guadarramą. W zaciętej bitwie po obu stronach brała udział ciężka artyleria, lotnictwo, czołgi oraz samochody pancerne. Wieczorem czerwoni musieli cofnąć się o 6 kilometrów. W ręce powstańców wpadło m. in. 7 ciężkich tanków sowieckich i wiele innego materiału wojennego.

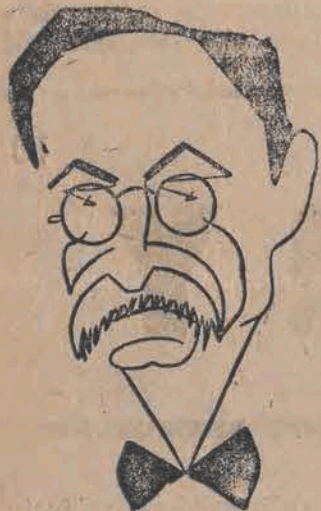
Na odcinku Brunete i Villanueva trwa od dwu dni huraganowy ogień artyleryjski. Miasteczko Brunete zostało niemal doszczętnie zburzone.

W Asturii czerwona milicja zdołała ponownie przedrzeć się pod Oviedo i rozpoczęła bombardowanie miasta z dział.

Meżowie stanu w karykaturze

Dr. BENESCH

Premier BLUM.

THOREZ, komunista francuski

KALININ ZSRR.

Pióra wieczne

Nadszedł transport
PIÓR WIECZNYCH

Nowość!

Pióro wieczne ze złożoną stalką wraz z automatem ołówkowym. Niezwykle praktyczne automaty ołówkowe. Pióra wieczne ze złotą stalówką 25-letnia gwarancja! Pióra wieczne od najtańszych

poleca firma „**ADOLF PAŃSKI SPADK.**” Piotrków, Legionów 2, tel. 10-55

PRALNIA CHEMICZNA I FARBARNIA

W. Netzel

Piotrków Tryb., Piłsudskiego 41
przyjmuje do prania garderobę damską i męską oraz białą bieliznę.
Ceny przystępne. Wykonanie solidne

“OLLA”? ROZDZIĘŁA
100000 FRANKÓW
NA PARYSKIEJ WYSTAWIE ŚWIATOWEJ
JAKNAJSERDECZNIEJ WP. ZAPRASZAMY!
“OLLA” PARYSKA
STOISKO WYSTAWOWE PAVILION DE LA SANTÉ 24B
“OLLA” CENTRALA 29R d. PETITES ÉCURIES

Restauracja „BIAŁY BAR”

PIOTRKÓW TRYB., SŁOWACKIEGO 23, tel. 13-33.

Poleca w obecnym sezonie, znane ze swej dobroci
Śniadania—Obiady—Kolacje—Zsiadłe mleko z kartofelkami i różne napoje chłodzące

ROZKŁAD KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ na linii PIOTRKÓW-WARSZAWA

przez Wolbórz, Tomaszów Maz., Rawę Maz., Mszczonów i Nadarzyn

Piotrków Tryb.	9.45	12.10	16.50	Mszczonów	12.40	15.10	19.40
Wolbórz	10.11	12.36	17.16	Nadarzyn	13.16	15.46	20.16
Tomaszów Maz.	11.00	13.30	18.00	Warszawa	13.45	16.15	20.45
Rawa Maz.	11.55	14.25	18.55				

WARSZAWA-PIOTRKÓW

Warszawa	7.00	9.00	15.00	Tomaszów Maz.	10.00	12.00	20.00
Nadarzyn	7.45	9.34	15.34	Wolbórz	10.26	12.26	20.26
Mszczonów	8.12	10.12	18.12	Piotrków Tryb.	10.50	12.50	20.50
Rawa Maz.	8.57	10.57	18.57				

ROZKŁAD KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ na linii:

Piotrków - Wolbórz - Tomaszów

Piotrków Tryb.	14.00	21.00
Wolbórz	14.26	22.06
Tomaszów Maz.	14.50	22.30

Tomaszów - Wolbórz - Piotrków

Tomaszów Maz.	8.00	15.20
Wolbórz	8.26	15.46
Piotrków Tryb.	8.50	16.10

ARTYSTYCZNA FOTOGRAFIA i PORTRET

z firmy „**Moderne**” Piotrków, Narutowicza 22 — to najmiłsza pamiątka Twego życia

PROSZKI „MIGRENO-NEVROSIN”
Kogutek
ZASTOSOWANIE:
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE, BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW i t.p.
ŻĄDAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZI FABR. z „KOGUTKIEM”
PATRZCIE, JAKIE PROSZKI WAM DAJĄ
GDYŻ SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA.
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NEVROSIN” z KOGUTKIEM
SA TYLKO JEDNE
ZAWSZE z RYSUNKIEM KOGUTKA
PROSZKI „MIGRENO-NEVROSIN” SA TAKIŻ w TABLETKACH

SPRZĘDAM nową maszynę do pisania i nauczę najnowszym systemem pisać na niej za 300 złotych
Piotrków, ul. Legionów 2.

Koncesjonowany
Zakład Elektrotechniczny
MARIANA KRAWCZYKA
Piotrków Tryb., Słowackiego 46, telefon 12-34.

Instalacje elektryczne dla światła i siły
Przewijanie maszyn elektrycznych.
Zakładanie piorunochronów oraz pogotowie elektryczne.

POSZUKUJĘ nauczycielki języka niemieckiego, początki. Niemkom pierwszeństwo
Oferty „Tylko u mnie” 627

W LECIE TANIEJ uczyć pisać na maszynie gruntownie w ciągu miesiąca. Do 1-go września 25 proc. ustępstwo. Piotrków, ul. Legionów 2.

ODNAJMĘ POKÓJ z nie krępującym wejściem solidnej osobie. Wiadomość w Adm „Głosu Tryb.”.

Leczenie żyłaków
Choroby skórne i weneryczne
Dr. med. FAJMA
przyjmuje od 12—21 od 5—7.30
Piotrków, ul. Piłsudskiego 67, II piętro

STARSZY FELCZER A. LEWKOWICZ

Piotrków, SŁOWACKIEGO 23
Wykonuje ochronne szczepienia przeciw ospie i dylferytuli, zastrzyki, oraz wszelkie zabiegi w felczerstwa wchodzące.
Posiada stale świeże pijawki węglane

Zakład Ślusarsko-Kotlarski
STEFAN BAĆKO
Piotrków Tryb., ul. Garncarska Nr. 1 (dom własny)

Wytwórnia bandaży żelaznych (kół) oraz gum do powozów i bryczek.

Potrzebna natychmiast słoza w większej ilości. Spółdzielnia Huta „Jedność” w Piotrkowie Tryb. Dzierżawca B. Kmiecik ul. Przejazdowa 15, od godz. 8 do godz. wiecz.

UNIEWAŻNIA się zagubiony dowód osobisty wydany przez Zarząd Miejski w Łodzi na nazwisko Kacmana Rubina przy ul. Żeromskiego 65.

RZĘZBIARZ poszukuje przystojnej kobiety do pozowania, Słowackiego 46 od 18 — 19.

ZAREWSKI Tomasz zgubił dowód osobisty wydany przez Zarząd gm. Klubów 9 kwietnia 1937 Nr. 67 który niniejszym unieważnia się.

POKÓJ z KUCHNIĄ względnie do wynajęcia z kuchnią najchętniej w śródmieściu poszukiwane. Łaskawe oferty do „Głosu” sub. „Dziennikarz”.

SZOPA murowana duża DO WYNAJĘCIA może być na garaż lub warsztat ślusarski. Wiadomość pl. Litewski 3 u gospo.

POKÓJ umeblowany z oddzielnym wejściem do wynajęcia.
Wiadomość Piotrków ul. Piłsudskiego 65 m. 5.